

Dosarul nr.2ra-2033/2019

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (E. Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Valentina Daraban,
în cauza civilă la cererea depusă de Valentina Daraban împotriva Companiei de
Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni, intervenienți
accesorii Gheorghe Mitenco și Societatea cu Răspundere Limitată „Lidolux” cu
privire la încasarea sumei,
împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă :

La 04 iunie 2018 Valentina Daraban a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Companiei de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe
Acțiuni, intervenienți accesorii Gheorghe Mitenco și Societatea cu Răspundere
Limitată „Lidolux” cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor.

În motivarea acțiunii a indicat că la 07 iulie 2017, ora 09.00 pe str. Ivan Franko
din mun.Bălți a avut loc accidentul rutier în urma căruia automobilul de model
Renault Kongoo, n/î XXXXX la volanul căruia era Gheorghe Mitenco a tamponat
automobilul VAZ 2107, n/î XXXXX care la momentul producerii accidentului, era
parcat pe marginea drumului. Automobilul VAZ 2107, n/î XXXXX a fost
înmatriculat pe numele soțului reclamantei Ivan Daraban, care la momentul
producerii accidentului era decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces DC-IV
1514439 din XXXXX.

A indicat că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 11 iulie
2017, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut șoferul
automobilului de model Renault Kongoo, n/î XXXXX, care a recunoscut vina
integral.

CA „Donaris Viena Insurance Group” SA a deschis dosarul de daune
nr.RCAI07632017.

La 21 iulie 2017 instrumentarea dosarului a fost finalizată și a fost stabilită
despăgubirea de asigurare aferentă dosarului de daune menționat în mărime de

8736,33 de lei, fapt constatat prin procesul-verbal de constatare a pagubelor din 21 iulie 2017, devizul calculului costului restabilirii autovehiculului avariat din 27 iulie 2017 și dispoziția nr. RCAI07632017 din 14 august 2017.

La 14 septembrie 2017 a primit înștiințarea privind ridicarea despăgubirii de asigurare.

La 17 noiembrie 2017 reclamanta a depus declarația de acceptare a succesiunii la notarul public Robu Anna.

La 02 februarie 2018 la cererea notarului de către filiala Bălți a Camerei de Comerț și Industrie a RM mun.Bălți a fost efectuată evaluarea automobilului VAZ 2107, n/î XXXXX, conform rezultatelor estimării, valoarea de piață estimativă a automobilului VAZ 2107 cu n/î XXXXX constituia suma de 6750 de lei (potrivit raportului de evaluare nr.0359246 din 02.02.2018).

La 06 februarie 2018 reclamanta a primit certificatul de moștenitor a soțului său Ivan Daraban inclusiv și asupra automobilului VAZ 2107 cu n/î XXXXX fapt constatat prin certificatul de moștenitor legal nr.249 din dosarul succesoral nr.581852 și prin certificat cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei - părți din proprietatea comună în devălmășie nr.248 din 06 februarie 2017.

La 07 februarie 2018 reclamanta a depus o cerere cu privire la achitarea sumei de 8736,33 de lei la filiala CA „Donaris Viena Insurance Group” SA din mun.Bălți. Ulterior, a fost informată referitor la faptul imposibilității plății sumei integrale de 8736,33 de lei din motiv că anterior au fost admise o serie de erori la procedura de calculare a despăgubirilor.

A afirmat că în prezent CA „Donaris Viena Insurance Group” SA continuă să nu achite suma menționată, fiind solicitat reclamantei semnarea unui acord cu privire la stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare în mărime de 6750 de lei, fapt refuzat de reclamantă.

La 29 martie 2018 pe contul reclamantei a fost transferată suma de 6702 de lei.

Prin acțiunile CA „Donaris Viena Insurance Group” SA au fost aplicate eronat prevederile art.23 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă, achitând o sumă de despăgubire neîntemeiat redusă, de la suma de 8736,33 de lei la suma de 6750 de lei.

A solicitat încasarea din contul CA „Donaris Viena Insurance Group” SA a sumei despăgubirilor în mărime de 1986,33 de lei.

Prin încheierea din 26 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a dispus ca pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Daraban Valentina împotriva CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA privind încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, să examineze în continuare în procedură contencioasă.

S-a atras în calitate de intervenineți accesorii Gheorghe Mitenco și SRL „Lidolux” (f.d.34).

Prin hotărârea din 16 august 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă ce Valentina Daraban.

S-a încasat de la CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în beneficiul Valentinei Daraban, suma de 1986,35 de lei.

S-a încasat de la CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în beneficiul Valentinei Daraban, cheltuieli de judecată în sumă de 150 de lei.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul depus de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, s-a casat hotărârea din 16 august 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către Valentina Daraban.

Pentru a decide astfel instanța de apel a remarcat faptul că, suma inițială a despăgubirii de asigurare a constituit 8736,33 de lei, care a fost calculată conform prețurilor practicate de unitățile de specialitate ce prestează servicii de reparație auto, fapt expres indicat și în art.23 al.(11) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414-XVI din 22.12.2006, însă luând în considerație faptul că, Valentina Daraban a prezentat apelantului Raportul de evaluare nr.0359246 din 02.02.2018, unde cert este indicat că valoarea de piață a automobilului de model VAZ 2107, n/î XXXXX, la momentul evaluării constituia 6750 de lei, iar evenimentul a fost calificat ca distrugere totală. La momentul respectiv nu a fost posibil de a stabili valoarea rămasă a automobilului deteriorat, CA „Donaris Viena Insurance Group” SA a acceptat să despăgubească suma de 6750 de lei cu titlu de valoare a autovehiculului la data producerii accidentului rutier, fără a deduce valoarea rămasă.

Colegiul a notat că reparația automobilului VAZ 2107, n/î XXXXX, conform prețurilor medii practicate de unitățile de specialitate care prestează servicii de reparație auto constituie 8736,33 de lei, iar conform raportului de evaluare nr.0359246 din 02.02.2018 prețul mediu de piață a unui automobil similar constituie 10740 de lei în coroborare cu art.2 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414-XVI din 22.12.2006, evenimentul respectiv se califică drept daună totală, reieșind din faptul că prețul reparației depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului rutier și nu din motivul că bunul este distrus integral cum se menționează în referință de către intimată. În acest context Colegiul civil a relevat faptul că întrucât valoarea de piață a mijlocului de transport de model VAZ 2107, n/î XXXXX constituie 10740 de lei, iar Valentina Daraban deține în proprietate un automobil a cărui valoare rămasă constituie 6750 de lei, respectiv cu achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de 6750 de lei de către apelant, suma totală depășește prețul mediu de piață a unui automobil similar, adică constituie 13500 de lei.

Instanța de apel a stabilit că prin ordinul de plată nr.1619 din 21.03.2018, CA „Donaris Viena Insurance Group” SA a achitat beneficiarului Valentinei Daraban, suma de 6750 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare conform dispoziției nr. nr.RCAI0763_2017SI din 20.03.2018, drept conseciță, a admis apelul declarat de CA „Donaris Viena Insurance Group” SA, a casat hotărârea primei instanței și a emis o nouă hotărâre prin care a respins cererea de chemare în judecată formulată de Valentina Daraban.

La 09 februarie 2019 (data de pe plicul poștal) Valentina Daraban a declarat recurs împotriva deciziei din 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei recurate, cu menținerea hotărârii din 16 august 2018 Judecătorei Bălți, sediul Central, și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 115-117).

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia Curții de Apel Bălți, reiterând circumstanțele de fapt notate în cererea de chemare în judecată.

A menționat că instanța de apel a ajuns la o concluzie eronată respingând cererea de chemare în judecată înaintată, nu a cercetat sub toate aspectele cauza și a interpretat eronat prevederile art. 23 alin. (1) lit.b) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414-XVI din 22.12.2006.

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat greșit normele de drept material.

În conformitate cu art.434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 31 ianuarie 2019 (f.d. 104), fiind recepționată de către recurent la aceeași dată 06 februarie 2019, astfel recursul declarat la 09 februarie 2019 (data de pe plicul poștal) de către Valentina Daraban, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 20 septembrie 2019 în adresa intimaților a fost expediat copia recursului declarat, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valentina Daraban, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valentina Daraban, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo

împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Valentina Daraban nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv este inadmisibil.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valentina Daraban.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh